

รายละเอียดของรายวิชา

มคอ. 3

ภาควิชานิติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา
000 102 กฎหมายทั่วไป (Introduction to Law)
2. จำนวนหน่วยกิต
3 (3-0-6)
3. หลักสูตรประเภทของรายวิชา
นิติศาสตรบัณฑิต
4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและผู้สอน
อาจารย์สมพร ศิริพันธ์
5. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน
ภาคการศึกษาที่ 1/2567 ชั้นปีที่ 1
6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน
ไม่มี
7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน
ไม่มี
8. สถานที่เรียน
หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
9. ครั้งที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด
-

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นฐานของกฎหมาย เช่น ความเป็นมาของกฎหมาย บ่อเกิดของกฎหมาย การจัดหมวดหมู่ของกฎหมาย และนักศึกษานำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

-

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาในเรื่องความเป็นมา แนวคิด และบ่อเกิดหลักกฎหมายเอกชนและหลักกฎหมายมหาชน รวมทั้งศึกษารายละเอียดในแง่ของความหมาย ขอบเขต การจัดประเภทและหมวดหมู่ของกฎหมาย การบัญญัติ การเปลี่ยนแปลงและการยกเลิกกฎหมาย ความสัมพันธ์ระหว่างกฎหมายกับปรากฏการณ์ทางสังคมอื่นๆ ระบบกฎหมายที่สำคัญของโลก การใช้ การตีความ ผลบังคับและการบังคับตามกฎหมาย สิทธิหน้าที่และการใช้สิทธิ รวมทั้งการใช้สิทธิเกินส่วน นิรโทษกรรม และหลักสุจริต หลักทั่วไปของกฎหมายแพ่งตามที่ได้รับบัญญัติไว้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บรรพ 1

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย (ชั่วโมง)	ฝึกปฏิบัติ (ชั่วโมง)	ศึกษาด้วยตนเอง (ชั่วโมง)	สอนเสริม
48	ไม่มี	6	ตามความต้องการของ นักศึกษาเฉพาะราย

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

- อาจารย์ประจำรายวิชา แจ้งให้นักศึกษาทราบเกี่ยวกับห้องทำงาน ตารางสอนเวลาว่างในแต่ละสัปดาห์
- อาจารย์ประจำวิชาจัดเวลาให้คำปรึกษาอย่างน้อย 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ต่อกลุ่มเรียน(เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

1. คุณธรรม จริยธรรม

1.1 คุณธรรมจริยธรรมที่ต้องพัฒนา

- 1) ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต
- 2) มีวินัย ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- 3) มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีม และสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งและลำดับความสำคัญ
- 4) เคารพในสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์
- 5) เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม

1.2 วิธีสอน

- 1) บรรยายพร้อมยกตัวอย่างสอดแทรกในเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้อง แล้วให้นักศึกษาร่วมอภิปรายแนวปฏิบัติที่ดี และเหมาะสม
- 2) อภิปรายกลุ่ม
- 3) กำหนดให้นักศึกษาหาตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง
- 4) ศึกษากรณีตัวอย่างจากการนำเสนอ

1.3 วิธีการประเมินผล

- 1) สังเกตพฤติกรรมการแสดงออกในชั้นเรียน
- 2) สังเกตพฤติกรรมการเข้าเรียน การส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามขอบเขตที่ให้และตรงเวลา
- 3) ประเมินผลการวิเคราะห์กรณีศึกษา
- 4) ประเมินผลการนำเสนอรายงานที่มอบหมาย

2. ความรู้

2.1 ความรู้ที่ต้องได้รับ

มีความรู้ความเข้าใจของกฎหมาย เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นฐานของกฎหมาย เช่น ความเป็นมาของกฎหมาย บ่อเกิดของกฎหมาย การจัดหมวดหมู่ของกฎหมาย และ นักศึกษาสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้

2.2 วิธีสอน

บรรยาย อภิปราย การทำงานกลุ่ม การนำเสนอรายงาน งานวิเคราะห์กรณีศึกษา และมอบหมายให้ค้นคว้าหาบทความ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยนำมาสรุปและนำเสนอ การศึกษาโดยใช้ปัญหา และโครงงาน Problem base learning โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.3 วิธีการประเมินผล

- 1) สอบปลายภาค ด้วยข้อสอบที่เน้นการวัดหลักการและทฤษฎี
- 2) สังเกตความสามารถในการร่วมอภิปราย
- 3) การนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า กรณีตัวอย่าง
- 4) ตรวจผลงาน

3 ทักษะทางปัญญา

3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

พัฒนาความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดเชื่อมโยง สมเหตุสมผล มีการวิเคราะห์เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นสามารถนำกฎหมายมาใช้ในชีวิตประจำวัน

3.2 วิธีสอน

- 1) การมอบหมายให้นักศึกษาทำโครงงานพิเศษ และนำเสนอผลการศึกษา
- 2) อภิปรายกลุ่ม
- 3) วิเคราะห์กรณีศึกษาในคำพิพากษาศาลฎีกา
- 4) การสะท้อนแนวคิดจากการประพฤติ

3.3 วิธีการประเมินผล

- 1) สอบปลายภาค โดยเน้นข้อสอบที่มีการวิเคราะห์สถานการณ์ หรือวิเคราะห์แนวคิด
- 2) สังเกตการร่วมอภิปราย
- 3) ตรวจผลงาน

4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

- 1) พัฒนาทักษะในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนด้วยกัน
- 2) พัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานเป็นทีม
- 3) พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบในงานที่มอบหมายให้ครบถ้วนตาม

กำหนดเวลา

4.2 วิธีสอน

- 1) จัดกิจกรรมกลุ่มในการวิเคราะห์กรณีศึกษา

- 2) มอบหมายงานทั้งรายบุคคล
- 3) การนำเสนอผลงาน

4.3 วิธีการประเมินผล

- 1) ประเมินตนเองและเพื่อน ด้วยประเด็นที่กำหนด
- 2) สังเกตการนำเสนอผลงาน พฤติกรรมการทำงานเป็นทีม
- 3) ตรวจสอบผลงาน รายงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

1) ทักษะในการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การเขียน โดยการทำรายงาน การนำเสนอในชั้นเรียน

- 2) ทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลจากกรณีศึกษา
- 3) ทักษะในการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

5.2 วิธีสอน

- 1) มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จากเว็บไซต์ สื่อการสอน E – Learning
- 2) นำเสนอผลงานโดยใช้รูปแบบและเทคโนโลยีที่เหมาะสม

5.3 วิธีการประเมินผล

- 1) ตรวจสอบความเหมาะสมในการเลือกใช้สื่อเทคโนโลยี
- 2) การมีส่วนร่วมในการอภิปรายและวิธีการอภิปราย

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
1	- ปฐมนิเทศการเรียนการสอนของรายวิชาการงาน และการประเมินผลโดย นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผน - ประเมินผลก่อนการเรียนการสอน	3	บรรยาย อธิบาย ร่วมกัน อภิปรายเสนอทางเลือกปฏิบัติ	อาจารย์สมพร ศิริพันธ์

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
2	บทที่ 1 วิวัฒนาการของมนุษย์และกำเนิด ของกฎหมาย 1. พัฒนาการของสังคมมนุษย์ 1.1 ครอบครัว 1.2 ชุมชน 1.3 เมืองนคร 2. กำเนิดของกฎหมาย 2.1 ประมวลกฎหมายฮัมบูรามิและ กฎหมาย 12 โต๊ะ 2.2 กฎหมายโรมันเป็นแม่แบบของ ระบบประมวลกฎหมาย (CIVIL LAW) 2.3 จารีตประเพณีและหลักความ ยุติธรรมเป็นแม่แบบของระบบไม่มี ประมวลกฎหมาย (COMMON LAW)	3	- บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา - ศึกษาคำพิพากษาศาลฎีกา	อาจารย์สมพร ศิริพันธ์
3	บทที่ 2 การแบ่งแยกประเภทของกฎหมาย 1. การแบ่งแยกประเภทของกฎหมายตาม ลักษณะการใช้ 1.1 กฎหมายสารบัญญัติ 1.2 กฎหมายวิธีสารบัญญัติ 2. การแบ่งแยกประเภทของกฎหมายตาม ลักษณะความสัมพันธ์ของคู่กรณี 2.1 กฎหมายเอกชน 2.2 กฎหมายมหาชน 2.3 กฎหมายระหว่างประเทศ	3	- บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา - ศึกษาคำพิพากษาศาลฎีกา	อาจารย์สมพร ศิริพันธ์
4	บทที่ 2 การแบ่งแยกประเภทของกฎหมาย 3. การแบ่งแยกประเภทของกฎหมายตาม ลักษณะอักษรร 3.1 กฎหมายลายลักษณ์อักษรซึ่งบัญญัติ ขึ้นโดยฝ่ายนิติบัญญัติ 3.2 กฎหมายลายลักษณ์อักษรซึ่งบัญญัติ ขึ้นโดยฝ่ายบริหาร 3.3 กฎหมายลายลักษณ์อักษรซึ่งบัญญัติ ขึ้นโดยองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น	3	- บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา - ศึกษาคำพิพากษาศาลฎีกา	อาจารย์สมพร ศิริพันธ์

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
5	บทที่ 3 กำเนิดของกฎหมายมหาชนและ กฎหมายเอกชน 1. กำเนิดกฎหมายมหาชน 1.1 หลักกฎหมายมหาชนเกิดขึ้นเพื่อ แก้ไขปัญหาการใช้อำนาจของผู้ปกครองที่ ขาดการควบคุม 1.2 การใช้อำนาจของผู้ปกครองถูก ควบคุมโดยการแบ่งแยกอำนาจ	3	- บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา - ศึกษาคำพิพากษาศาลฎีกา	อาจารย์สมพร ศิริพันธ์
6	บทที่ 3 กำเนิดของกฎหมายมหาชนและ กฎหมายเอกชน 2. กำเนิดกฎหมายเอกชน 2.1 การจัดทำประมวลกฎหมายแพ่งของ ฝรั่งเศส 2.2 การจัดทำประมวลกฎหมายแพ่งของ เยอรมัน	3	- บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา - ศึกษาคำพิพากษาศาลฎีกา	อาจารย์สมพร ศิริพันธ์
7	บทที่ 4 การบังคับใช้กฎหมาย 1. ผู้ใช้กฎหมาย 2. วันเริ่มใช้กฎหมาย	3	- บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา - ศึกษาคำพิพากษาศาลฎีกา	อาจารย์สมพร ศิริพันธ์
8	บทที่ 4 การบังคับใช้กฎหมาย 3. สถานที่ใช้กฎหมาย 4. บุคคลที่กฎหมายใช้บังคับ	3	- บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา - ศึกษาคำพิพากษาศาลฎีกา	อาจารย์สมพร ศิริพันธ์
9	บทที่ 5 การตีความของกฎหมาย 1. ความหมายและเหตุผลที่ต้องมีการ ตีความกฎหมาย 2. หลักเกณฑ์การตีความกฎหมาย	3	- บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา - ศึกษาคำพิพากษาศาลฎีกา	อาจารย์สมพร ศิริพันธ์
10	บทที่ 5 การตีความของกฎหมาย 3. ผลของการตีความกฎหมาย 4. ผู้ตีความกฎหมาย	3	- บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา - ศึกษาคำพิพากษาศาลฎีกา	อาจารย์สมพร ศิริพันธ์
11	บทที่ 6 สิทธิ 1. ความหมายของสิทธิ 2. องค์ประกอบของสิทธิ 3. สิทธิตามกฎหมายมหาชน 4. สิทธิตามกฎหมายเอกชน	3	- บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา - ศึกษาคำพิพากษาศาลฎีกา	อาจารย์สมพร ศิริพันธ์

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
12	บทที่ 6 สิทธิ 5. การได้มาซึ่งสิทธิ 6. การใช้สิทธิ 7. การระงับแห่งสิทธิ	3	- บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา - ศึกษาคำพิพากษาศาลฎีกา	อาจารย์สมพร ศิริพันธ์
13	บทที่ 7 บุคคล 1. บุคคลธรรมดา 2. สิ่งซึ่งได้แก่สภาพบุคคล	3	- บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา - ศึกษาคำพิพากษาศาลฎีกา	อาจารย์สมพร ศิริพันธ์
14	บทที่ 7 บุคคล 3. ความสามารถ	3	บรรยาย อธิบาย ยกตัวอย่าง ประกอบ อภิปรายกลุ่ม กิจกรรมตามใบงาน ฝึกปฏิบัติ ทบทวน สรุปองค์ ความรู้	อาจารย์สมพร ศิริพันธ์
15	สรุปเนื้อหา	3	บรรยาย อธิบาย ยกตัวอย่าง ประกอบ อภิปรายกลุ่ม กิจกรรมตามใบงาน ฝึกปฏิบัติ ทบทวน สรุปองค์ ความรู้	อาจารย์สมพร ศิริพันธ์
16	สอบปลายภาค	3		

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

งาน/กิจกรรมที่ใช้ในการประเมิน	ลำดับที่	สัดส่วนของคะแนน
1. พฤติกรรมการเรียนรู้/เวลาเรียน	ตลอดภาคการศึกษา	-
2. ศึกษากรณีตัวอย่าง คำพิพากษาศาลฎีกา ฝึกทำโจทย์ วินิจฉัยแนวข้อสอบตัวอย่าง	ตลอดภาคการศึกษา	-
3. การทดสอบปลายภาค	16	100%

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

- ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- กฎหมายทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

2. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

- ห้องสมุดหลักสูตตรีศึกษาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
- เว็บไซต์ที่เกี่ยวกับกฎหมายและการสืบค้นคำพิพากษาฎีกา

หนังสืออ่านประกอบ

1. รศ.พ.ต.อ.หญิงนัยนา เกิดวิชัย. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย. เอ็กเปอร์เน็ท. กรุงเทพฯ : 2549.
2. ดร.วิชัย สังข์ประไพ. หลักกฎหมายมหาชน. มหาวิทยาลัยรามคำแหง : 2550.
3. สมยศ เชื้อไหม. คำอธิบายกฎหมายแพ่งหลักทั่วไป เล่ม 1. วิญญูชน : 2540.
4. รศ.พรชัย สุนทรพันธุ์ และ รศ.ณัฐพงศ์ โปษกะบุตร. หลักกฎหมายเอกชน. มหาวิทยาลัยรามคำแหง : 2547.

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

การประเมินประสิทธิผลรายวิชานี้ที่จัดทำโดยนักศึกษา จากการจัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนักศึกษาได้ดังนี้

- 1) การสนทนาระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
- 2) การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน
- 3) แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา
- 4) ให้ข้อเสนอแนะผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามที่ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนักศึกษา

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

การเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอนมีกลยุทธ์ดังนี้

- 1) การสังเกตการณ์สอนของอาจารย์ประจำวิชานี้
- 2) ระดับผลการเรียนของนักศึกษา
- 3) การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้

3. การปรับปรุงการสอน

เมื่อได้ผลประเมินการสอน นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาแนวทางพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น โดยการสัมมนาการจัดการเรียนการสอน การวิจัยชั้นเรียน

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จากการสอบถามนักศึกษา หรือการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษา รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้

- การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร

- มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ

5. การดำเนินการทบทวนและวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้นดังนี้

- 1) ปรับปรุงรายวิชาอย่างน้อยทุก 3 ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบผลสัมฤทธิ์
- 2) เปลี่ยนหรือจัดการเรียนการสอนเป็นทีมหรือแบ่งหัวข้อ/ผลการเรียนรู้ในการสอนของอาจารย์ประจำวิชานี้

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชากฎหมายทั่วไป

ลงชื่อ..... วันที่รายงาน ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗

(อาจารย์สมพร ศิริพันธ์)

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต

ลงชื่อ..... วันที่รายงาน ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗

(ดร.ณัฐ อุตรวิเชียร)